

Relief: terciar **alpidska orogeneza** (gričevja ko dvignilo Tetis, premog&sedimenti zaradi Panonskega morja; v holocenu fluvioglacialne ravnice
TRDNE SILIKATNE (gnajski, granit, tonalit) - plitve&zakisane-ranker; Pohorje, Kozjak
MEHKE SILIKATNE (skrilavci, blestniki, tufi) - debelejšje&vlažnejše-že njive-kisla gozdna rjavica; Goričko, Posavsko
TRDNE KARBONATNE (apnenec, dolomit) - pobočja-rendzina, ravno-jerina
MEHKE KARBONATNE (apor, peščenjak, glinovec) - globoka&rodovitna-flišna; Slovenske Gorice, Haloze, Kras
KVARTARNE NAPLAVINE - prodne terase-rjavica, travniki-ilovica, močvirja-glina; kotline&doline
Klima: **SIBIRSKI MAX** (pozimi-suhu mrzlo), **AZORSKI MAX** (poleti-suhu vroče), **ISLANDSKI MIN** (jeseni&spomladi, padavine)
Režim: **SUBMEDITERANSKI** (november-Kras&obala), **CELINSKI** (poleti; SV); **PREHODNI** (jes/spomladi; do Celja)
Vode: Jadransko&Črnomorsko povodje; **Sava** (Kokra, Savinja, Mirna, Krka)-53%, **Drava** (Meža, Mislinja, Dravinja, Pesnica)-16%, **Soča** (Bača, Idrija, Vipava), **Mura** (Ščavnica, Ledava), **Reka, Kolpa, Krka, Dragonja&Rižana**-D; 2podtalnici-**prosta&skalna**
Kmetijstvo: 43%, z industrializacijo zmanjšal delež k.preb.&dohodka; največ SV; polkmetje; drobljenje kmetijske zemlje-majhne kmetije; poljedelstvo upada → živinoreja; obseg obdelovalne z. skrajšal, ha donos povečal;
Uvoz: **PŠENICA, KORUZA, KRMILA, JUŽNO SADJE, ZELENJAVA, SLADKOR, OLJE**
Izvoz: **MESO&MLEKO, VINO, HMELJ, SADJE**
Gospodarstvo: **primarni**: kmetijstvo, gozdarstvo, ribolov; **sekundarni**: industrija, rudarstvo, gradbeništvo, proizvodna obrt; **terciarni**: trgovina, promet, turizem, obrt; **kvarterni**: šolstvo, zdravstvo, politika, sociala, kultura, znanost, finance,..
Energetika: pred 19.st led&ogljje, 19.st premog, 20.st elektrika, nafta, plin; JE, TE (Šoštanj, Trbovlje), HE
Drava: **Dravograd, Vuzenica, Vuhred, Ožbalt, Fala, Mariborski otok, Zlatoličje, Formin**
Soča: **Doblar, Plave, Solkan**; **Sava**: **Moste, Mavčiče, Medvode, Vrhovo**
Industrija: industrializacija, pred 19.st.manufakture, po koncu fevdalizma ind.panoge, **INDUSTRIJSKI POLMESECI**: **Dravsko polje, Sp.Savinjska dolina, Črni revir, Gorenjska z Ljubljano, POLITIKA POLICENTRIČNEGA RAZVOJA**: **Črnomelj, Metlika, Novo mesto, Nova Gorica, Koper, Izola, Velenje, Gornja Radgona, Murska sobota**; **IND. PANOGI**: kovinska&strojna, elektro, kemična, tekstilna, lesna, usnjarska, živilska
Obrti: 6%, po predindustrijski dobi ne več, sedaj spet-elektrotehnična&kovinska panoga; na kmeth domača o.: kovaštvo, lončarstvo, čevljarstvo, mlinarstvo, suha roba, čipkarstvo
Promet: tranzitna dežela, **Južna železnica** (Dunaj-Trst), **Slovenika&Lirika**: velik avtov: +ne migrirajo v mesta, -ones.
Prebivalstvo: od 6.st.naraščalo razen bolezn&Turkov&vojn; kapitalizem **agrarna prenaseljenost** → v tujino!, potem ind.-preseljevanje iz hribov v dolino; največ v **Z Evropa, Zda** (19.st.-s trebuhom za kruhom)
Egipt, Argentina, Avstralija, ZDA (1920-italijanska okupacija); med vojnama ne po vojni&med njo spet izseljenih več kot priseljenih; **1** pred prvo svetovno-SLO v tujino, **2**, 2/2. tega st.-priseljevanje iz drugih republik
Narodnostna sestava: **Slovenci, Hrvati, Srbi, Madžari, Makedonci, Italijani, Romi**; **Razvoj**: rodnost upada, smrtnost povečala zaradi smrtnih nesreč, zmanjšuje prirastek, postaranje prebivalstva, premalo ljudi z visoko izobrazbo;
Zamejstvo: želja po združitvi S jezikovne&državne meje; V Italiji Beneški, Goriški, Tržaški Slovenci, Porabski Slovenci na Madžarskem
Poselitev: neposeljene višje lege vs. gosto naseljene nižine; iz hribov v doline, s podeželja v mesta;
STAGNACIJA (ob predmestjih), **DEPOPULACIJA** (v oddaljenosti od mest), **SUBURBANIZACIJA** (spalna naselja);
MESTNA NASELJA: stara jedra, spalna naselja okrog enos samo večje-LJ., manjše družine, manj starih, zvezdasti ali pahljjačasti tloris, naselbinski sistem, **PODEŽELJSKA NASELJA**: relief, dolge, obcestne vasi, razložena naselja, zaselki; kozolec
Ujme: **pozeba** (spomladanska, zimska, jesenska), **poplava** (Savinja), **suša** (Kranj, Kras, SV), **toča** (+ zrak gor), **vetrolom** (burja), **plazovi** (zelmeljski, kamniti, snežni), **slana** (travniki); **POTRESI&POŽARI**